

BAREM**DE CORECTARE la Istoria românilor și universală(Profil Umanist)****SUBIECTUL I (24 de puncte)**

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Explică, în baza surselor, termenul <i>geto-daci</i> .	Explică(3 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o explicație parțială; 2 p. – construiește o explicație deplină, fără suport din surse; 3 p. - construiește o explicație deplină, cu suport din surse.	3 puncte
2.	Identifică, în baza sursei A, două reforme realizate de regele Burebista. <u>Răspuns posibil:</u> - reforma administrativă, - militară, - monetară, - religioasă, - legislative, <i>etc.</i>	Identifică (2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – identifică corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Determină, în baza sursei A și a cunoștințelor obținute anterior, o caracteristică a relațiilor geto-dacilor conduși de Burebista cu coloniile grecești de pe țărmul Mării Negre. <u>Suport din sursă:</u> - a cucerit și a inclus în stăpânirea sa cetățile grecești de pe țărmul de vest al Mării Negre; <i>etc.</i> <u>Cunoștințe obținute anterior:</u> - <i>Relațiile dintre statul geto-dac condus de Burebista și coloniile grecești de pe țărmul vestic al Mării Negre au fost marcate de supunerea și integrarea acestora în sfera sa de influență politică; - etc.;</i>	Determină (2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. –determină o explicație parțială; 2 p. – determină o explicație deplină. Utilizează (3 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează doar informații din sursă; 2 p. – utilizează doar cunoștințele obținute anterior; 3 p. – utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior.	5 puncte
4.	Compară opiniile expuse de autori, privind direcțiile politicii externe promovată de Burebista. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. <u>Răspuns posibil:</u> - <i>Autorii exprimă opinii identice.</i> <u>Argumentează răspunsul.</u> - <i>a schimbat raportul numeric dintre a cucerit și a inclus în stăpânirea sa</i>	Compară (3 p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – comparație parțială (lipsește concluzia și criteriu de comparație); 2 p. – comparație parțială (doar concluzie, sau asemănare, deosebire) sau (doar criteriu de comparație); 3 p. – comparație corectă și deplină (concluzie și criteriu de comparație). Argumentează (4p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă;	7 puncte

	<i>cetățile grecești de pe țărmul de vest al Mării Negre, că a subjugat semințiile celtice pătrunse în spațiul de vest al Daciei - pe boii, pe taurisci și pe scordisci;</i> <i>- va subjuga triburile bastarnilor de neam germanic ce pătrunseseră în teritoriile dacice de est;</i> <i>- i-a învins pe celți/gali la fel ca marele general și politician roman. Burebista a apărat frontierele tuturor dacilor, oprind marea migrație celtică/galică,</i> NOTA BENE: Se acceptă și răspunsul potrivit căruia <i>autorii exprimă opinii diferite</i>, cu condiția ca această afirmație să fie susținută prin argumente relevante din text.	1p. – argumentare parțială (fără a integra informația din surse); 2 p. – argumentare deplină (integrează informația din surse); 1 p.x2 - valorifică ambele surse (selectează corect informația surselor).	
5.	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul statului în lumea antică.	Exprimă opinii (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ incorect științific; 1 p. – opinie formulată simplist; parțial reflectă esența temei; 2 p. – opinie clar exprimată, relevantă pentru tema dată, corectă științific. Argumentează (5p.) 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu); <u>N.B.: se punctează suplimentar:</u> 1 p. – utilizează termenii, conceptele istorice în argumentarea opiniei proprii. 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	7 puncte

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)			
Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item

1.	Identifică, în sursă, două mănăstiri ctitorite de Ștefan cel Mare. Răspuns posibil: - Putna, - Voroneț, - Neamț,	Identifică (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – identifică corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
2.	Numește, în baza sursei, două realizări în domeniul militar a lui Ștefan cel Mare. Răspuns posibil: - crearea trupelor de oșteni proveniți din țărani liberi; - reorganizarea instituției „vitejilor, folosiți deopotrivă ca bază a întăririi autorității interne și a apărării în fața atacurilor din exterior”; - a întărit, refăcut și extins ca nimeni altul sistemul de cetăți, mai ales pe cele de pe Nistru; - a adaptat tehnica militară progreselor făcute de artilerie, etc.	Numește(2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – numește corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Demonstrează valabilitatea afirmației Ștefan cel Mare a lăsat posterității o țară prosperă, respectată.... Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. Răspuns posibil: Valabilitatea afirmației Ștefan cel Mare a lăsat posterității o țară prosperă, respectată ... este demonstrate prin... Argumentează răspunsul cu secvențe din sursă: - „a dat numele unei epoci și a intrat în legendă, folclor și tradiție încă din timpul vieții sale”. - „s-a orientat spre mai bună organizare a administrației, limitarea privilegiilor marii boierimi anarhice, alternarea pedepsei capitale cu atitudinea conciliantă pentru inamicii domniei, a ctitorit biserici și mănăstiri (Putna, Voroneț, Neamț, Căpriană etc.) etc.”;	Demonstrează (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o afirmație la temă, fără a ține cont de mesajul sursei; 2 p. – construiește o afirmație corectă, pertinentă. Argumentează (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulează logic, coerent raționamentul); Utilizează (1p.) 0 p. – pentru un răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează informații din sursă;	5 puncte
4.	Formulează trăsăturile politicii externe promovată de Ștefan cel Mare, argumentând-o printr-un fapt istoric. <i>Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric:</i> - 1467 – lupta de la Baia cu ungurii;	Formulează (3p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – explicație formulată simplist, parțial reflectă esența temei; 2 p. – explicație clar formulată, reflectă esența temei; 3 p. – explicație clar formulată, corelată la un fapt istoric	7 puncte

	- 1475 – lupta de la Vaslui cu Imperiul Otoman; -1497 – lupta de la Codrii Cosminului cu polonezii <i>etc.</i>	Argumentează (4p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, nu se face trimitere la un fapt istoric); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, având la bază un fapt istoric). <i>N.B.: se punctează suplimentar: 1 p. – corectitudinea științifică.</i>	
5.	Apreciază rolul lui Ștefan cel Mare în istorie. Argumentează răspunsul.	Apreciază (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit din punct de vedere științific; 1 p. – apreciere foarte generală; formulată simplist; 2 p. – apreciere clar exprimată, relevantă pentru aspectul istoric solicitat. Argumentează (4p.) 0 p. – răspuns lipsă; în discordanță cu aprecierea formulată; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu); corectă științific, în concordanță cu sarcina propusă. <u><i>N.B.: se punctează suplimentar:</i></u> 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Numește un fapt istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă. Răspuns posibil: Faptul istoric reprezentant pe hartă este unificarea Germaniei/ formarea Imperiului German <i>etc.</i> - <u>harta</u>: informația și datele de pe hartă și din legenda hărții;... <i>etc.</i>	Numește (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – procesul corelează parțial cu harta; 2 p. – procesul numit este în concordanță cu informația oferită de hartă. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (1p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții;	5 puncte

2.	Determină două cauze politice ale faptului reprezentat pe hartă. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior. Răspuns posibil: Cauzele unificării Germaniei au fost: Argumentează răspunsul: - <u>harta</u> – <i>inscripțiile de pe hartă și simbolul din legendă... etc.</i> - Cunoștințele obținute anterior; - <i>Dezvoltarea sentimentului național german și dorința de unitate politică.</i> - <i>Existența uniunii vamale germane (Zollverein), care a favorizat apropierea economică a statelor germane.</i> - <i>Rolul conducător al Prusiei în procesul de unificare.</i> - <i>Politica promovată de Otto von Bismarck, bazată pe diplomație și războaie.</i> - <i>Necesitatea consolidării economice și politice a statelor germane în fața marilor puteri europene, etc.</i>	Determină (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. x2 – pentru fiecare cauză formulată corect. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții; 2 p. – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior; 3 p.-utilizarea hărții și a cunoștințelor dobândite anterior.	7 puncte
3.	Formulează, două consecințe ale faptului istoric reprezentat pe hartă, în baza cunoștințelor obținute anterior și a hărții. Răspuns posibil: Consecințele faptului istoric sunt Argumentează răspunsul: - <u>harta:</u> <i>orice informație ce este în legenda hărții; etc.</i> - Cunoștințele obținute anterior: <i>contextul istoric; documente; (orice informație istorică la temă, dar care nu se regăsește pe hartă) etc.</i> Consecințele unificării Germaniei (1871): - <i>Proclamarea Imperiului German la 18 ianuarie 1871.</i> - <i>Germania a devenit un stat național unificat și una dintre marile puteri europene.</i>	Formulează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. x 2 – pentru fiecare consecință formulată corect. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții; 2 p. – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior; 3 p.-utilizarea hărții și a cunoștințelor dobândite anterior.	7 puncte

	-Consolidarea puterii politice și militare a Prusiei în cadrul noului stat. - Dezvoltarea rapidă a economiei, industriei și comerțului german. -Modificarea echilibrului de forțe în Europa și intensificarea rivalităților dintre marile puteri, etc.		
--	---	--	--

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maximum pentru item
1.	<i>Utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:</i> VIITORUL PLANETEI ÎNTRE CRIZĂ ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ. <i>Argumentele formulate, cel puțin trei, pot face trimitere la:</i> - Schimbările climatice constituie una dintre cele mai mari provocări ale lumii contemporane, având efecte directe asupra mediului și societății. Creșterea temperaturilor globale favorizează apariția secetelor, inundațiilor, incendiilor de vegetație și a altor fenomene meteorologice extreme, care afectează agricultura, resursele de apă și sănătatea populației. -Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și promovarea surselor de energie regenerabilă reprezintă măsuri esențiale pentru protejarea viitorului planetei. - Sărăcia și inegalitățile sociale rămân obstacole importante în calea dezvoltării durabile. Lipsa accesului la hrană, apă potabilă, educație și servicii medicale afectează milioane de oameni și limitează posibilitățile de progres ale societăților. - Totodată, diferențele economice accentuate pot genera conflicte, migrație și instabilitate socială. De aceea, reducerea sărăciei și asigurarea unor condiții de viață decente pentru toți cetățenii reprezintă	Formulează trei argumente (6p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1 p.X3 – argument parțial/declarativ; 2 p.X3 – argument construit corect (raționament și exemplu), corect științific. Concordanța argumentelor cu opinia (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; argumentele nu sunt în concordanță cu opinia construită; 1 p. – argumentele susțin parțial/ insuficient teza exprimată în introducere; 2 p. – argumentele susțin opinia exprimată în introducere, sunt relevante și suficiente pentru teza dată. Relevanța tematică a argumentelor (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; nu corespund temei; 1 p. – argumentele abordează tangențial tema propusă; 2 p.– argumentele dezvoltă tema propusă.	10 puncte

	<i>o condiție esențială pentru dezvoltarea armonioasă a omenirii.</i> <i>- Viitorul planetei depinde de cooperarea internațională și de aplicarea principiilor dezvoltării durabile. Problemele globale, precum schimbările climatice, poluarea sau pandemiile, depășesc granițele unui singur stat și necesită acțiuni comune la nivel mondial. Organizații internaționale precum ONU și OMS contribuie la coordonarea eforturilor statelor în vederea identificării unor soluții eficiente.</i> <i>- Totodată, dezvoltarea durabilă promovează utilizarea responsabilă a resurselor naturale și investițiile în educație, inovație și tehnologii verzi, asigurând un echilibru între progresul economic, protecția mediului și bunăstarea generațiilor prezente și viitoare.</i> <i>- Viitorul planetei depinde de acțiunile noastre de astăzi, etc.</i>		
2.	Formulează relații de cauză-efect (cel puțin două).	Menționează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1p. x2 - menționează cauze/ consecințe ale evenimentelor/ proceselor/fenomenelor abordate (cel puțin două). Formulează (4p.) 2p. x2 – corelează corect cauzele și consecințele cu faptele/evenimentelor și proceselor descrise în eseu, (cel puțin două).	6 puncte
3.	Integrează critic informațiile din sursa propusă în propriul text.	Integrează critic(4p.) 0 p. - răspuns lipsă sau fără a face trimitere la sursă; textul surselor este preluat fără a fi integrat în text; 1 p. – se fac unele încercări de a cita, de a face trimitere la sursă, fără a integra informația în textul autorului; 2 p. – selectarea corectă a informației utilizate în scrierea eseului, fără a o integra în textul autorului; 3 p. – sursa este valorificată corect (citate din sursă si/ sau trimitere la autor; etc.), dar parțial/ unilateral pentru tema propusă; 4 p. – sursa este parte integră a textului, servesc ca suport al reflecției autorului pentru o analiză multiaspectuală a temei.	4 puncte
4.	Amplasarea în timp și spațiu a evenimentelor/proceselor/	Amplasarea în timp (2 p)	

	istorice.	1p. x2 – menționează două date cronologice relevante. Amplasarea în spațiu (2) 1p. x2 – menționează două țări/ regiuni/ continente/ părți ale lumii.	4 puncte
5.	Încadrarea în text a personalității istorice.	Încadrează personalitatea (2p.) 2p. – menționează o personalitate relevantă.	2 puncte
6.	Expune ideile în baza unui plan logic care să conțină introducere, cuprins, concluzie.	0 p. – răspuns lipsă. Introducere (2p.) 1 p. – teza este formulată simplist, puțin personalizat; nu este axată deplin la tema propusă; 2 p. – teza este formulată clar, personalizat (mai mult decât o simplă reafirmare a temei) și este relevantă pentru tema propusă. Cuprins (2p.) 1 p. – organizarea textului (prin alineat) reflectă cuprinsul textului. 1 p. – respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice. Concluzie (3p.) 1 p. – mesaj simplist; parțial corelat cu teza propusă în introducere; 2 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza propusă în introducere, dar nu oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins; 3 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza propusă în introducere și oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins.	7 puncte
7.	Utilizează corect limbajul istoric.	Utilizează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; 1 p. – limbaj parțial adecvat; irelevant pentru tema propusă; 2 p. – limbaj adecvat/ relevant pentru prezentarea temei. N.B.: baremul pentru <i>utilizarea corectă a limbajului istoric</i> se aplică doar în cazul acumulării a cel puțin 4 puncte pentru <i>formularea argumentelor relevante</i> (it. IV.1)	2 puncte

Total: 100 de puncte